دیپلماسی در مدار احتیاط

موضوعات هسته‌ای دستور کار دور دوم مذاکرات

PDF Compressor Free Version

* نفیسه عبداللهی:

در آستانه برگزاری دور دوم مذاکرات غیرمستقیم ایران و آمریکا، فضای سیاسی و رسانه‌ای پیرامون این گفت‌وگوها همچنان با احتیاط، تردید و در عین حال واقع‌گرایی همراه است. تهران تأکید دارد ورود به این روند نه از سر خوش‌بینی، بلکه بر پایه محاسبه‌ای دقیق، با هدف صیانت از حقوق هسته‌ای و تلاش برای رفع تحریم‌ها صورت گرفته است؛ مسیری که به گفته مقامات ایرانی، صرفاً در چارچوب موضوع هسته‌ای تعریف شده و هیچ دستورکار دیگری را در بر نمی‌گیرد.

بازگشت ایران به مسیر دیپلماسی، در پی رایزنی‌های فشرده چند کشور منطقه با رئیس‌جمهور انجام شده است. این کشورها با تأکید بر ضرورت مدیریت اختلافات از طریق گفت‌وگو، نسبت به تبعات گسترش تنش‌ها هشدار داده و بر نقش‌آفرینی فعال دیپلماسی برای حفظ ثبات منطقه‌ای تأکید کرده‌اند.

در این میان، نقش کشورهایی مانند عمان در تسهیل ارتباطات غیرمستقیم میان تهران و واشنگتن برجسته است؛ کشوری که طی سال‌های گذشته نیز در مقاطع حساس، بستر گفت‌وگوهای محرمانه را فراهم کرده بود. به نظر می‌رسد تهران در مقطع کنونی، میانجی‌گری منطقه‌ای را واقع‌بینانه‌تر و کم‌هزینه‌تر از سازوکارهای فرامنطقه‌ای ارزیابی می‌کند.

بر اساس آنچه منابع مطلع عنوان می‌کنند، ایران تنها پس از دریافت این پیام از سوی طرف آمریکایی که دستورکار مذاکرات محدود به پرونده هسته‌ای خواهد بود، وارد روند جدید شده است. تهران دو شرط مشخص برای حضور در گفت‌وگوها تعیین کرده است: پذیرش اصل غنی‌سازی و تمرکز انحصاری بر موضوع هسته‌ای.

مقامات جمهوری اسلامی تصریح کرده‌اند طرح موضوعات منطقه‌ای یا موشکی در این چارچوب، به معنای خروج از توافق اولیه و توقف روند دیپلماتیک خواهد بود. از نگاه تهران، هدف مذاکرات روشن است: حفظ حقوق هسته‌ای در کنار رفع تحریم‌های «ظالمانه» و دستیابی به عایدی ملموس برای کشور.

یکی از متغیرهای مهم در معادله جدید، سطح بالای بی‌اعتمادی افکار عمومی ایران نسبت به ایالات متحده است. بر اساس نتایج نظرسنجی انجام‌شده توسط مؤسسه گمان (GAMAAN) در بازه شهریور تا مهر ۱۴۰۴ (سپتامبر ۲۰۲۵)، حدود ۷۵ تا ۸۰ درصد پاسخ‌دهندگان ایرانی، آمریکا را طرفی غیرقابل اعتماد دانسته‌اند و تنها اقلیتی از مذاکره مستقیم با واشنگتن حمایت کرده‌اند.

این نگاه ریشه در تجربه‌های تاریخی و تحولات سال‌های اخیر دارد. آمریکا در مقاطع مختلف با اتکا به شبکه‌های غیررسمی، تحریک خشونت و بهره‌برداری از نارضایتی‌های واقعی اجتماعی تلاش کرده مسیرهای اعتراضی را از مطالبات اقتصادی به تقابل امنیتی منحرف کند؛ تجربه‌هایی که از کودتای ۲۸ مرداد سال ۱۳۳۲ شروع شده است و همواره به عنوان آخرین گزینه آمریکا در برهه‌های مختلف آزموده شده است. این رویکرد آمریکا بر ارزیابی ایران از نیت‌های واشنگتن در مسیر دیپلماسی تاثیر مستقیم گذاشته است. بنابراین این رخدادها همگی در شکل‌گیری این ذهنیت نقش داشته‌اند؛ از همین رو، تیم مذاکره‌کننده ناگزیر است علاوه بر چالش خارجی، حساسیت‌های داخلی را نیز مدیریت کند.

مقامات ایرانی رفتار و گفتار متناقض مسئولان آمریکایی را یکی از موانع اصلی شکل‌گیری روندی پایدار می‌دانند. تغییر مواضع در فاصله‌های کوتاه، عدم انسجام پیام‌های رسمی و طولانی شدن فاصله میان جلسات، از جمله مواردی است که از سوی تهران به‌عنوان نشانه‌هایی از نبود رویکرد حرفه‌ای و جدی ارزیابی می‌شود.

ایران همچنان مذاکرات را ابزار اصلی برای مدیریت تنش‌ها و پیشبرد منافع ملی خود می‌داند اما این گمان نیز وجود دارد که برخی جریان‌های جنگ‌طلب در آمریکا و محافل نزدیک به رژیم صهیونیستی تلاش کنند با ایجاد اخلال در روند گفت‌وگوها، مسیر دیپلماسی را مسدود کنند. به همین دلیل، تهران ضمن اعلام جدیت کامل، تأکید کرده است مذاکرات باید بدون تهدید و فشار ادامه یابد.

در شرایطی که آلمان، انگلیس و فرانسه از امضاکنندگان اصلی توافق هسته‌ای پیشین بودند، طی هفته‌های اخیر تماس مستقیمی با مقامات عالی‌رتبه ایران برقرار نکرده‌اند. این وضعیت از نگاه برخی تحلیلگران در تهران به معنای کاهش نقش عملی اروپا در معادله جاری است تا جایی که ایران این سه کشور را بیشتر مانعی در روند دیپلماسی میداند تا میانجی مؤثر؛ موضوعی که سبب شده تهران بیش از گذشته بر کانال‌های منطقه‌ای تمرکز کند.جمهوری اسلامی ایران اعلام کرده است دیپلماسی را به جنگ ترجیح می‌دهد، اما این ترجیح به معنای عقب‌نشینی از خطوط قرمز نیست. تیم مذاکره‌کننده بر «نتیجه‌محوری» تأکید دارد و معتقد است هر توافق احتمالی باید در کوتاه‌ترین زمان ممکن به دستاوردی ملموس برای ملت ایران منجر شود.به نظر می‌رسد دور دوم مذاکرات، بیش از آنکه صرفاً یک نشست فنی باشد، آزمونی سیاسی برای سنجش میزان اراده واشنگتن در حرکت به سوی توافقی متوازن و پایدار است. تهران با وجود تردیدهای انباشته، همچنان گفت‌وگو را ابزار مدیریت تنش می‌داند؛ اما این بار با احتیاطی دوچندان و تأکید بر تجربه‌های گذشته.

اشراف ۲۴ ساعته بر تنگه هرمز داریم

فرمانده نیروی دریایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی: اشراف ۲۴ ساعته بر تنگه هرمز داریم، گفت: این اشراف در سطح و در بالای سطح (هوایی) حتی به زیر سطح کامل است.

دریادار علیرضا تنگسیری، فرمانده نیروی دریایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، با بیان اینکه رزمایش دفاع مستحکم و تهاجم از جزایر خلیج فارس، در خلیج فارس و تنگه هرمز اجرا می شود گفت: جزایر ایرانی در خلیج فارس و تنگه هرمز دژها و ناوهای غیرقابل تصرفی هستند که ناموس ملی ما ایرانیان هستند. ماموریت دفاع از جزایر و سراسر خلیج فارس و تنگه هرمز بر عهده نیروی دریایی سپاه گذاشته شده و ما هم برای ایجاد آمادگی تامین امنیت این منطقه راهبردی رزمایش های روتینی را هر ساله پیش بینی می کنیم.

وی ادامه داد: این رزمایش هم طبق برنامه سالانه نیروی دریایی سپاه در حال اجرا می باشد. تفاوت این رزمایش، در تمرین تاکتیک ها و تجهیزات به کارگیری شده است. در این رزمایش برخی از آنها را در تصاویر به نمایش می گذاریم و اما تعداد زیادی را هم نمی‌توانیم منتشر کنیم و در زمان مناسب از آنها نیز رونمایی خواهیم کرد.

فرمانده نیروی دریایی سپاه با بیان اینکه در این رزمایش واکنش سریع و قاطع یگان های عملیاتی سپاه در برابر توطئه های ضد امنیتی دریایی در کانون تمرین ها قرار گرفته است تاکید کرد: در پاسخ به این پرسش که «این واکنش سریع چگونه در میدان عملیاتی و در سناریوی واقعی تمرین می شود؟» باید گفت که در طول چهل و هفت سال بعد از پیروزی انقلاب اسلامی، جمهوری اسلامی ایران توانسته امنیت این تنگه راهبردی را تامین و از ایجاد ناامنی جلوگیری کند. این یک اصل مهم است که منافع تمام کشورهای غیرمتخاصم در عبور و مرور این تنگه تامین شود و نیروی دریایی سپاه هم با استفاده از تجهیزات و هم با استفاده از سامانه ها و گشت های روتین، این امنیت را ایجاد نموده است.

دریادار تنگسیری گفت: یگان های واکنش سریع نیروی دریایی سپاه مرتبا در حال تمرین هستند تا در زمان نیاز برای جلوگیری از ناامنی وارد شده و شناورهای متخلف را در صورت لزوم بازرسی و یا اینکه بنا به دستور، توقیف کنند و این یک برنامه مشخص شده و کاملا هماهنگ با سایر اجزای تامین امنیت در تنگه هرمز خلیج فارس و آبراههای بین المللی است.

وی با تاکید بر اینکه اشراف اطلاعاتی نیروی دریایی سپاه در تنگه هرمز یک اشراف کامل بیست و چهار ساعته است تصریح کرد: برای این اشراف در سطح و در بالای سطح (هوایی) حتی به زیر سطح، اشراف ما در تنگه هرمز کامل است. این اشراف اطلاعاتی به جهت تامین امنیت عبور و مرور در این تنگه راهبردی است. چرا که اقتصاد کشورهای این منطقه و حتی بسیاری از کشورهای فرامنطقه ای هم به امنیت این آبراه و تنگه مهم گره خورده است.

فرمانده نیروی دریایی سپاه تاکید کرد: روزانه بیش از ۸۰ نفتکش و کشتی های کانتینر بر تجاری از این تنگه عبور می کنند که سهم بالایی از تجارت دریایی را شامل می شود. بنابراین ما به عنوان نیروی دریایی سپاه با این مسئولیتی که به ما واگذار شده است، تمام تلاشمان را شبانه روز مبنی بر اینکه تنگه راهبردی هرمز برای تمام مردم دنیا که منافعی در خلیج فارس دارند و غیرمتخاصم هستند تامین شود و بتوانند با امنیت کامل از این تنگه استفاده کنند.

احضار دو عضو دیگر هیئت‌رئیسه جبهه اصلاحات ایران

جبهه اصلاحات ایران از احضار سیدحسن رسولی و محمد سالاری طی ابلاغیه‌ای از سوی شعبه دوم بازپرسی دادسرای امنیت خبر داد.

بنابر اعلام کانال تلگرامی جبهه اصلاحات ایران، سیدحسن رسولی و محمد سالاری از اعضای هیأت‌رئیسه جبهه اصلاحات ایران، طی ابلاغیه‌ای از سوی شعبه دوم بازپرسی دادسرای امنیت، برای ادای توضیح احضار شدند.

بر پایه این گزارش، سیدحسن رسولی، صبح روز گذشته در دادسرای امنیت حاضر شده و محمد سالاری، نیز در صبح همین روز به یکی از دفاتر وزارت اطلاعات مراجعه کرده و برای ساعاتی مورد بازجویی قرار گرفته اند. محور اصلی پرسش‌ها در این احضارها، موضع‌گیری جبهه اصلاحات ایران در بیانیه اخیرش درباره اعتراضات دی‌ماه عنوان شده است.

سیدحسن رسولی خبر داد از او وثیقه خواسته‌اند که قرار است امروز برای سپردن وثیقه مجددا به دادسرای امنیت رجوع کند.

بیانیه سپاه پاسداران در پی چهلم جان باختگان حوادث دی ماه

سپاه پاسداران با انتشار بیانیه‌ای از مردم برای شرکت در مراسم‌های گرامیداشت شهدای حوادث اخیر دعوت کرد. سپاه پاسداران انقلاب اسلامی با صدور بیانیه‌ای ضمن دعوت از آحاد ملت شریف ایران برای شرکت در آیین‌های گرامیداشت شهدای فتنه اخیر تاکید کرد: اربعین شهدای مظلوم حوادث ۱۸ و ۱۹ دی‌ماه ۱۴۰۴، صرفاً یک مناسبت تقویمی نیست؛ بلکه نقطه‌ای راهبردی برای بازخوانی یک تقابل عمیق در عرصه «جنگ اراده‌ها» است.

متن بیانیه به شرح زیر است:

بسم الله الرحمن الرحیم

اربعین شهدای مظلوم حوادث ۱۸ و ۱۹ دی‌ماه ۱۴۰۴، صرفاً یک مناسبت تقویمی نیست؛ بلکه نقطه‌ای راهبردی برای بازخوانی یک تقابل عمیق در عرصه «جنگ اراده‌ها» و یادآور صحنه‌ای روشن از ایستادگی ملت ایران در برابر فتنه بزرگ و پیچیده امریکایی صهیونی برای بی‌ثبات‌سازی و آشوب سازمان‌یافته در کشور و فراهم سازی زمینه‌های تجاوز خارجی، فروپاشی نظام اسلامی و تجزیه ایران پهناور منسجم و یکپارچه است.حوادث تلخ آن روزها در امتداد الگوی «جنگ ترکیبی» با بهره‌گیری از اعتراضات صنفی و به حق بخشی از مردم ایران طراحی شد؛ الگویی که در آن عملیات میدانی عناصر خشونت‌طلب و تروریست‌های مسلح و تحت راهبری موساد و سیا، با جنگ روانی، عملیات رسانه‌ای، تحریک احساسات اجتماعی و تلاش برای اخلال در چرخه حکمرانی همراه شد. هدف این نقشه شیطانی و ضد ایرانی، نه صرفاً ایجاد ناامنی مقطعی، بلکه ضربه به سرمایه اجتماعی، القای گسست میان مردم و حاکمیت و فرسایش مؤلفه‌های اقتدار ملی بود.

در این فتنه شوم تروریستی، با بهره‌گیری از شبکه‌های هدایت‌شده و عناصر آموزش‌دیده، راهبردهایی همچون «رعب‌آفرینی»، «تخریب زیرساخت‌ها»، «کشته‌سازی» توهین و جسارت به نمادها و اماکن مقدسه و تحریک هیجانات عمومی ـ به‌ویژه در میان نسل جوان ـ دنبال شد تا کشور وارد چرخه آشوب مستمر گردد. با این حال، آنچه معادله دشمن را بر هم زد، ترکیبی از هوشیاری نهادهای مسئول در صیانت از امنیت عمومی، انسجام ساختاری نظام، و مهم‌تر از همه، هوشمندی و بصیرت تاریخی و حضور مسئولانه مردم بود.خیزش آگاهانه و معنادار ملت در دفاع از آرامش و ثبات کشور و قیام حماسی ۲۲ دی ماه، نشان داد که امنیت ملی در ایران، پدیده‌ای صرفاً نهادی نیست، بلکه ریشه در اراده جمعی و پیوند عمیق مردم با سرنوشت میهن دارد. این حضور، نه واکنشی احساسی، بلکه پاسخی هوشمندانه به پروژه‌ای بود که می‌کوشید با القای فروپاشی، تصویرسازی کاذب از بحران فراگیر ارائه دهد.

اربعین این شهیدان عزیز که یادآور رشادت و حماسه آفرینی‌های شهدای فتنه‌های زنجیره‌ای گذشته در سطح داخلی و منطقه‌ای بود، فرصتی برای تجدید میثاق با مفاهیم بنیادینی، چون اطاعت و دلدادگی به رهبری حکیم، شجاع و فرزانه انقلاب اسلامی، امنیت پایدار، همبستگی اجتماعی، تاب‌آوری ملی و صیانت از استقلال و تمامیت سرزمینی کشور است.

خون پاک آنان، گواه مظلومیت ملت و سند رسوایی طراحان خشونت و تروریسم است؛ و پیام آن، ضرورت هوشیاری دائمی در برابر سناریوهای پیچیده آینده جبهه پلیدی و سیاهی از جنس امریکایی و صهیونیستی است.

سپاه پاسداران انقلاب اسلامی با دعوت از اقشار و آحاد مختلف مردم غیور و قدرشناس میهن اسلامی برای حضور شکوهمند و دشمن‌شکن در آئین بزرگداشت اربعین شهدای فتنه اخیر که در تهران روز سه شنبه ۲۸ بهمن ساعت ۱۴.۳۰، در مصلای بزرگ امام خمینی (ره)، برای ابراز همدردی با خانواده‌های معظم شهیدان، برگزار می‌شود، تاکید می‌کند:به فضل الهی استمرار همدلی ملی و تقویت سرمایه اجتماعی، که مهم‌ترین مؤلفه خنثی‌سازی تهدیدات آینده و تضمین‌کننده ثبات و پیشرفت کشور است، تحت هدایت‌های داهیانه فرماندهی معظم کل قوا حضرت امام خامنه‌ای (مد ظله العالی) همچنان دشمن آمریکایی و صهیونی را مایوس خواهد ساخت.سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

سردار رادان:

قادر به برقراری امنیت در منطقه هستیم

فرمانده کل انتظامی کشور با تاکید بر اینکه اقتدار پلیس صرفا به ابزار و تجهیزات محدود نمی‌شود، گفت: با اقتدار به همه دنیا اعلام می‌کنیم که علاوه بر توان دفاع از کشور، با وحدت و انسجام در کنار کشورهای اسلامی همسایه نیز قادر هستیم منطقه را در صلح و امنیت حفظ کنیم.

سردار احمدرضا رادان در مراسم دانش آموختگی دانشگاه افسری و تربیت پلیس که با حضور رئیس جمهور برگزار شد، با بیان اینکه اقتدار واقعی پلیس ریشه در سرمایه انسانی و پشتوانه مردمی دارد، اظهار کرد: ما معتقدیم اقتدار پلیس صرفاً در ابزار و تجهیزات خلاصه نمی‌شود بلکه در انسجام فرماندهی، آمادگی عملیاتی، اشراف اطلاعاتی، انضباط سازمانی و مهم‌تر از همه همراهی و اعتماد مردم معنا پیدا می‌کند.

به گفته وی، انسجام فرماندهی، آمادگی عملیاتی، اشراف اطلاعاتی، انضباط سازمانی و مهم‌تر از همه همراهی و اعتماد مردم، پایه‌های اصلی اقتدار پلیس در کشور است.

فرمانده کل انتظامی افزود: فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران با تکیه بر نیروی انسانی مؤمن، آموزش‌دیده و متعهد و با رویکردی هوشمند، پیش‌کنشگر و مردم‌پایه، خود را موظف می‌داند به عنوان ستون استوار انتظام ملی، نقش خود را در حفظ ثبات، امنیت عمومی و تقویت امنیت ملی با قدرت، دقت و مسئولیت‌پذیری هرچه بیشتر ایفا کند. وی تصریح کرد: رویکرد پیش‌کنشگر و هوشمند پلیس در کنار ارتقای آمادگی‌های عملیاتی و اطلاعاتی، زمینه‌ساز افزایش ضریب امنیت و آرامش در جامعه خواهد بود.

سردار رادان با تاکید بر اهمیت سرمایه اجتماعی پلیس خاطرنشان کرد: همراهی مردم و اعتماد عمومی، پشتوانه اصلی مأموریت‌های انتظامی است و تقویت این سرمایه اجتماعی در اولویت برنامه‌های انتظامی کشور قرار دارد.

سردار رادان با تاکید بر اینکه اعتماد مردم بزرگ‌ترین سرمایه فراجاست، اظهار کرد: صیانت از این سرمایه اجتماعی، اولویت قطعی و همیشگی ما است.

فرمانده کل انتظامی کشور افزود: فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران خود را نهادی می‌داند که از متن جامعه برآمده، برای اجتماع مأموریت یافته و در تعامل مستمر با مردم معنا پیدا می‌کند.

وی تصریح کرد: انتظامی باید همواره پاسخگو و مورد اعتماد جامعه باشد، چرا که سرمایه اجتماعی و اعتماد عمومی ستون اصلی اقتدار سازمان بزرگ انتظامی و شرط موفقیت مأموریت‌های انتظامی و امنیتی است.

سردار رادان تاکید کرد: ما خود را موظف می‌دانیم در تمامی مأموریت‌ها هم‌راستا با سیاست‌های کلان ابلاغی و در تبعیت کامل از فرماندهی معظم کل قوا حرکت کرده و با تقویت انضباط سازمانی، در مسیر اعتلای امنیت، آرامش و اقتدار ملی گام برداریم.

وی اظهار کرد: با اقتدار به همه دنیا اعلام می‌کنیم که علاوه بر توان دفاع از کشور، با وحدت و انسجام در کنار کشورهای اسلامی همسایه نیز قادر هستیم منطقه را در صلح و امنیت حفظ کنیم.

فرمانده کل انتظامی کشور افزود: جمهوری اسلامی ایران با اتکا به همگرایی منطقه‌ای و تقویت همکاری با کشورهای اسلامی، می‌تواند عزت و سربلندی اسلامی را در عرصه بین‌المللی به نمایش بگذارد.